

POMORSKA LIGA ZADANIOWA ZDOLNI Z POMORZA

Konkurs dla uczniów klas VII i VIII szkoły podstawowej województwa pomorskiego
w roku szkolnym 2019/2020

Etap I – kwalifikacyjny

Przedmiot: KOMPETENCJE SPOŁECZNE

Przed przystąpieniem do rozwiązywania zadań zapoznaj się z instrukcją

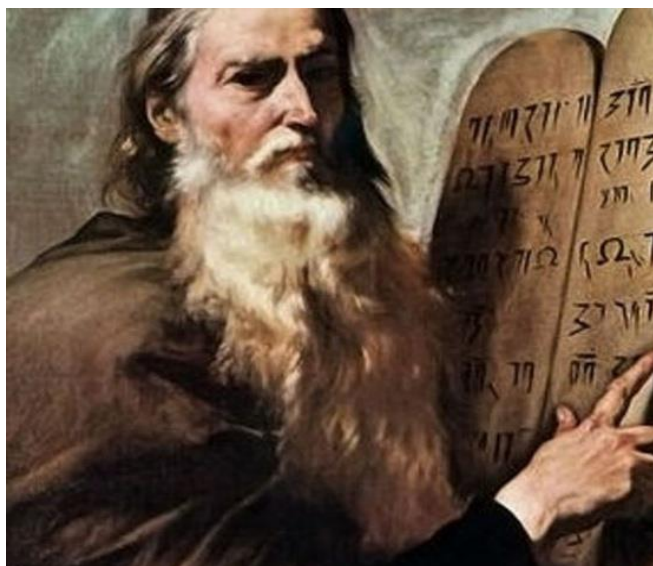
INSTRUKCJA:

- Masz przed sobą test sprawdzający wiadomości i umiejętność w zakresie uzdolnień z takich przedmiotów, jak: *język polski, historia, WOS, wiedza o kulturze*. Na rozwiązanie wszystkich zadań masz **60 minut**. Arkusz liczy 12 stron i zawiera 20 zadań.
- Przed rozpoczęciem pracy sprawdź czy arkusz jest kompletny. Ewentualny brak zgłoś komisji konkursowej.
- Przeczytaj uważnie polecenia do wszystkich zadań. Dokładnie i czytelnie zapisuj swoje rozwiązania i odpowiedzi.
- W zadaniach zamkniętych podane są cztery odpowiedzi: A, B C, D. Jedna jest poprawna - wybierz ją. Nie używaj korektora. Jeżeli się pomylisz obwiedź kołem błędną odpowiedź i zaznacz odpowiedź prawidłową.
- W zadaniach otwartych zapisz odpowiedź w wyznaczonym miejscu.
- Za rozwiązanie wszystkich zadań możesz maksymalnie otrzymać **30 punktów**. Spróbuj rozwiązywać zadania po kolei. Jeśli nie potrafisz rozwiązać któregoś zadania, przejdź do następnego. Do opuszczonego wróć, jeśli będziesz mieć czas.
- Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie podlegają ocenie.

Życzymy powodzenia!

Maksymalna liczba punktów	30	100%
Uzyskana liczba punktów		%
Podpis osoby sprawdzającej		

Zadanie 1. [0 – 2 pkt]
Źródło 1. Rycina.

Źródło: www.bing.com/images [...]. Data pobrania: 07.10.2019 r.

A. Źródło A. przedstawia postać z dziejów narodu żydowskiego, trzymającego tablice przymierza człowieka z Bogiem. Podaj jego imię. [0 – 1 pkt]

.....
B. Wyjaśnij, co oznacza, że jest to „postać biblijna”. Podaj inny przykład „postaci biblijnej”. [0 – 1 pkt]

.....
.....
.....

Zadanie 2. [0 – 1 pkt]

Połącz imiona postaci z ich opisami.

1. Dariusz I	A. władca miasta Babilon położonego nad Eufratem
2. Konfucjusz	B. władca perski i reformator
3. Cheops	C. chiński filozof, który nie pozostawił żadnych pism
4. Hammurabi	D. władca Egiptu, budowniczy największej z piramid

Odpowiedź: 1. .... 2. .... 3. .... 4. ....

Zadanie 3. [0 – 1 pkt]

Źródło 2. „Krzyżacy” Henryka Sienkiewicza /fragment/.

„*Naści i ode mnie grosz, boś dobrze powiedział – rzekł Kropidło – jeno pamiętaj, że gdy leziwo się urwie, to bartnik kark skręci*”.

Dokończ zdanie. Wybierz odpowiedź A albo B i jej uzasadnienie 1., 2. albo 3.

Wyrazy pogrubione, użyte w przywołanym fragmencie we współczesnej polszczyźnie są:

A.	archaizmem	ponieważ	1.	nie są powszechnie używane w języku polskim
B.	neologizmem		2.	często stosuje się je we współczesnej polszczyźnie
			3.	niedawno pojawiły się w języku polskim

Zadanie 4. [0 – 2 pkt]

Dopisz do wydarzeń daty oraz dopisz wydarzenia do dat:

Wydarzenie	Data
A. uroczysta pielgrzymka cesarza Ottona III do grobu św. Wojciecha, przez historyków nazywana zjazdem gnieźnieńskim.	
B. koronacja Władysława Łokietka (uważana przez historyków za koniec rozbitcia dzielnicowego w Polsce).	
C.	22 stycznia 1963r.
D.	17 września 1939 r.

Zadanie 5. [0 – 1 pkt]

Aby zachować sens wypowiedzenia: *Szlacheckie pochodzenie [...] ma to do siebie, że człowiek, któremu przysługuje, jest bardziej chciwy sławy niż inni.*

Przymiotnik *chciwy* można poprawnie zastąpić wyrazem:

- A. pragnący
- B. potrzebny
- C. żądny
- D. łaknący

Pytanie 6. [0 – 2 pkt]

Poniżej zamieszczono fragmenty biografii trzech postaci, o istotnym znaczeniu w literaturze polskiej. Rozpoznaj je i wpisz ich imiona i nazwiska do tabeli.

Fragment biografii	Postać (imię i nazwisko)
A. polski komediopisarz i poeta, żył na przełomie XVIII i XIX w., autor wierszowanej bajki „Paweł i Gawęł”.	
B. polski nowelista, powieściopisarz i publicysta, laureat Nagrody Nobla w dziedzinie literatury w 1905 r. (za całokształt twórczości), jeden z najpopularniejszych polskich pisarzy przełomu XIX i XX w., autor szeregu powieści (np. <i>W pustyni i w puszczy</i>) i nowel (np. <i>Janko Muzykant</i>).	
C. polski pisarz, dziennikarz, reportażysta i publicysta, korespondent wojenny i uczestnik bitwy o Monte Cassino (1944 r.), autor popularnej książki o tej bitwie.	

Zadanie 7. [0 – 1 pkt]

Oceń, czy poniższe zdania dotyczące polskich dynastii są prawdziwe, czy fałszywe. Wybierz zakreślając P – jeżeli zdanie jest prawdziwe, lub F – jeśli zdanie jest fałszywe.

A. Piastowie zasiadali na polskim tronie od około 960 r. do 1370 r. (z przerwą na panowanie Wacława II), kiedy zmarł Kazimierz III Wielki.	P	F
B. Jagiellonowie to dynastia zasiadająca na tronie polskim, wywodzą się od Władysława II Jagiełły, wielkiego księcia litewskiego i króla Polski, jej przedstawiciele panowali w Polsce w latach 1386 – 1795.	P	F
C. Przedstawicielami dynastii Wazów na tronie polskim byli: Zygmunt II, Władysław IV, Jan II Kazimierz.	P	F
D. Królowie zasiadający na tronie wybrani w drodze wolnej elekcji, tworzyli dynastie „elekcyjną”.	P	F

Zadanie 8. [0 – 1 pkt]

Książę gdański, dążący do pełnego uniezależnienia Pomorza od Polski, organizator zamachu (zbrodni) w Gąsawie to:

- A. Leszek Biały
- B. Świętopelk Pomorski
- C. Henryk Brodaty
- D. Konrad Mazowiecki

Zadanie 9. [0 – 1 pkt]

Spośród poniższych wydarzeń oznaczonych literami A – D wybierz wydarzenie chronologicznie pierwsze i wydarzenie chronologicznie ostatnie. W tabeli zaznacz litery, którymi oznaczono wybrane wydarzenia.

9.1.	Wydarzenie chronologicznie pierwsze	A	B	C	D
9.2.	Wydarzenie chronologicznie ostatnie	A	B	C	D

- A. pierwszy pokój toruński, kończył Wielką Wojnę z Zakonem Krzyżackim
- B. polskie powstanie narodowe przeciwko Imperium Rosyjskiemu, wybuchło w nocy z 29 na 30 listopada
- C. atak Japonii na bazę Stanów Zjednoczonych na Hawajach (Pearl Harbor)
- D. uchwalenie pierwszej polskiej konstytucji po odzyskaniu niepodległości 11 listopada

Zadanie 10. [0 – 1 pkt]

Wpisz podane wyrazy w odpowiednie miejsca tabeli, tak aby utworzyły rodzinę wyrazów.

1. wspomagać

2. pomagać

3. pomóc

wyraz podstawowy

.....

wyraz pochodny

.....

wyraz pochodny

.....

Zadanie 11. [0 – 1 pkt]

Pierwszą żoną Mieszka I była księżniczka czeska Dobrawa, drugą – Oda, księżniczka niemiecka. Córka Mieszka I i Dobrawy – Świętosława, była żoną Eryka Zwycięskiego – króla Szwecji i Danii. Wyjaśnij, jakim celom politycznym służyły związki małżeńskie, zawierane z przedstawicielami rodów panujących w innych krajach?

.....
 .....
 .....
 .....

.....
.....
.....
.....
.....

Źródło 2. Obraz do zadania 12. i 13.

Źródło: <https://bing.com/images> [...] Data pobrania: 07.10.2019 r.

Zadanie 12. [0 – 1 pkt]

Źródło 2. przedstawia:

- A. fragment z obrazu Jana Matejki
- B. fragment z obrazu Artura Grottgera
- C. fragment z obrazu Stanisława Wyspiańskiego
- D. fragment z obrazu Jacka Malczewskiego

Zadanie 13. [0 – 1 pkt]

Obraz ze źródła 2. mógł być namalowany w:

- A. XV wieku
- B. XVI wieku
- C. XIX wieku
- D. XX wieku

Zadanie 14. [0 – 2 pkt]

Do podanych funkcji dopisz imię i nazwisko osoby, która ją obecnie pełni.

- A. Prezydent Rzeczypospolitej .....
- B. Prezes Zarządu TVP S. A. ....
- C. Rzecznik Praw Dziecka .....
- D. Wojewoda Pomorski .....

Zadanie 15. [0 – 2 pkt]

Oceń, czy informacje zawarte w tabeli są prawdziwe (P) czy fałszywe (F). Odpowiedź odpowiednio zakreśl.

A.	Jednostki samorządu terytorialnego są od siebie niezależne i stanowią odrębne podmioty prawa.	P	F
B.	Organami nadzoru nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego w zakresie spraw meldunkowych są regionalne izby obrachunkowe.	P	F
C.	Zarząd powiatu jest organem uchwałodawczym gminy.	P	F
D.	Samorząd terytorialny powstał zgodnie z zasadą centralizacji, czyli koncentracji władzy w rękach organów centralnych.	P	F
E.	Każda jednostka samorządu terytorialnego jest wspólnotą, która tworzą wszyscy jej mieszkańcy.	P	F

Zadanie 16. [0 – 2 pkt]

Wstaw na mapie konturowej Polski litery odpowiadające poszczególnym województwom:

- A. – województwo mazowieckie
- B. – województwo lubuskie
- C. – województwo opolskie
- D. – województwo lubelskie

Źródło: www.wikipedia.org. / kategoria: mapy konturowe.

Zadanie 17. [0 – 1 pkt]

Zaprezentowany na mapie podział administracyjny Polski został wprowadzony w roku:

- A. 1950
- B. 1975
- C. 1989
- D. 1999

Zadanie 18. [0 – 1 pkt]

Podaj celownik i miejscownik liczby pojedynczej i mnogiej rzeczowników:

cecha: celownik l. p. .... l. m. ....

miejscownik l. p. .... l. m. ....

sen: celownik l. p. .... l. m. ....

miejscownik l. p. .... l. m. ....

Zadanie 19. [0 – 3 pkt]

Źródło 3. Fotografia do zadania 19.

Źródło: <https://bing.com/images> [...] Data pobrania: 07.10.2019 r.

Zredaguj ogłoszenie na szkolną stronę internetową, w którym zachęcisz do rodzinnego ulicznego biegania. Wykorzystując źródło 3., użyj dwóch argumentów. Uwaga: w ocenie wypowiedzi będzie brana pod uwagę poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

BRUDNOPIS